

Naš Zavicaaj 51

Autor Administrator
Tuesday, 03 April 2007

NAŠ ZAVICAJ; ZAVI AJSTRANJANI I MATOŠEVIĆI-NEKAD I SAD Broj 51.Ožujak 2007. {mosgoogle center}OVOGODINI; NJI DAN STRANJAN ANA I MATOŠEVIĆI EVLJANA BIT E 28. SRPNJA 2007.

Objavljeno je na web-stranici Marinka Majdandžića (www.stranjani.de) da će se, prema želji većine ispitanika koji su se oglasili preko Interneta, ove godine Dan Stranjana i Matoševićeva (četvrti po redu) održati 28. srpnja 2007. Okvirni program će biti kao i prošle godine, a to znači: - okupljanje sudionika u petak, 27. srpnja, poslije podne, i u subotu, 28. srpnja, u ranije jutarnje sate; - sveta misa će se 28. srpnja slaviti u 10,30 sati; - polije mise slobodan program, koji će se odvijati u Duganji: ružak, nogometne utakmice, pjesma i drugi oblici zabave.

Stranjani i Matoševići, a i drugi iz okolnih mjesta, koji imaju sreću da žive na svojim rodnim ognjima, bit će radosni ako na idućem okupljanju u Stranjanima mogu vidjeti i svoje i svojih nekadašnjih sumještana, sada rasutih po Europi i izvan svijeta.

RODNO KRAJU NE OKRE U LEDAVIĆE je onih koji dolaze iz Hrvatske da iste i uređuju svoje kuće i oko njih, a i da uzoru i togod posiju ili zasade nešto i koju vođu na svojim njivama i baštama. U subotu, 24. veljače 2007. došli su keripok. Ilije i Ane Ljevar, Ruža i Mira s mužem Brankom i dva sina, i cijeli dan krili i rali; i avali i blje i trnje oko kuće koja je u izgradnji. A u subotu, 17. ožujka, došla je Ruža s mužem Ivanom, te su palili trnje i travu na njivi iznad kuće. Krajem veljače, i ponovno krajem ožujka, u Ljevare su stigli i ostali višedana, da iskoriste lijepo vrijeme i togod urade kod svojih kuća, Ilija Ljevar, Vidov, i Anto Ljevar, sa suprugom Anom. U Matoševcima je u subotu, 10. ožujka, bio Mirko Majdandžić sa sinom Antom i snahom, i istili su na kuću Ljubomira Mjadandžića, Mirkova brata. Bio je kod svoje kuće u Stranjane također Mirko Pranjić, Perin, i u subotu, 17. ožujka, uređivao malo oko kuće i sređivao i livik na Božinjcu, a dao je i da se Pranjića luki, ispod crkvice, uzore i zasije je mom. U subotu, 17. ožujka, bio je kod svoje kuće i Mile Bogdanović, Bebin, sa sinom Antom, te pokosili i uklonili travu oko kuće. Anto Bogdanović, Jurin, koji sa suprugom Ružom razmišlja o povratku, svojoj je kući došao u petak, 23. ožujka, i ostao višedana, da malo sredi oko kuće. Nekoliko puta je dolazio i Drago Pranjić, Matin, da uradi i togod i pomogne majci Zorki, pošto je kći Danica s mužem Milom otišla u svoju kuću u Banjoj Luci.

TRI PISMA GRADSKIM VLASTIMA BANJA LUKE Povratnici u Stranjane i Matoševci su krajem prošle godine uputili pismo Skupštini grada Banja Luka i zatražili da se povežu financijska sredstva za pomoć povratnicima. Po etkom veljače o. g. stigao je iz Kabineta Skupštine grada odgovor o povezanju gradskog budžeta u ovoj godini za pomoć povratnicima, i da se podneseni zahtjev "ocjenjuje potpuno osnovanim". Na to je, u ime povratnika, Mile Debeljak krajem mjeseca veljače uputio novi dopis Skupštini Grada, u kojem je naznačio i konkretno bilo nužno financirati u Stranjanima i Matoševcima, a to je uređivanje putova, uključenje i onaj prema groblju na Gradini, te popravak dvaju mosta a na Bukovcu, onoga za Ljevare, i na putu iz Pranjića u Duganju. Na to je iz Kabineta Skupštine grada Banja Luka odgovoreno da taj zahtjev treba Skupštini Grada podnijeti preko Mjesne Zajednice Dragoaj, i u njenoj. Skupštini grada Banja Luka upućen je po etkom mjeseca ožujka jedan dopis, a njime je stavljen prigovor na izbor članova Savjeta Mjesne Zajednice Dragoaj, u koji nije izabran nitko od Hrvata. Dopis su, u ime 120 žitelja hrvatske nacionalnosti, potpisala tri predstavnika sela u kojima su do pred nedavni rat živjeli samo Hrvati, ili su oni bili u većini. Taj dopis je glasilo:

MJESNA ZAJEDNICA DRAGO AJSTANOVNIŠTVO HRVATSKE NACIONALNOSTI

Predmet: Prigovor na izbor članova Savjeta MZ Dragoaj

P. n.STRU NA SLUŽBASKUPŠTINE GRADA I GRADONA ELNIKA

BANJALUKA Mi niže potpisani, ispred 120 (stotinudvadeset) Hrvata koji žive u Mjesnoj Zajednici Dragoaj, u selima: Barlovci, Dikevci, Matoševci, Ojdani, Orlovac, Rami i Stranjani, ovim gornjem Naslovu upućujemo prigovor na izbor članova i na sastav Savjeta Mjesne Zajednice Dragoaj. Izborna skupština za Savjet Mjesne Zajednice Dragoaj je održana u nedjelju, 4. marta 2007., i na njoj je u Savjet izabrano 7 članova, svi srpske nacionalnosti. Hrvatsko stanovništvo je i dosad bilo zapostavljano u spomenutoj Mjesnoj Zajednici, budući da u Savjetu od Hrvata nije bilo nikoga tko bi mogao iznositi i zastupati njihove interese. Tako će se nastaviti i nadalje ako Savjet ostane jednonacionalan. Stoga ovim tražimo da se u Savjet Mjesne Zajednice Dragoaj izabere, ili na bilo koji način kooptira, i odgovaraju i broj predstavnika hrvatskog naroda. Uvjereni smo da je naš prigovor legitiman, opravdan i utemeljen na konstitutivnosti i ravnopravnosti hrvatskog naroda sa srpskim i bosanskohercegovačkim na cijelom prostoru Bosne i Hercegovine, pa stoga i entiteta Republike Srpske, te da će biti uzet u razmatranje i pozitivno riješen. ispred sela Orlovac i Dikevci/Ferdo Stojevići /ispred sela Matoševci, Ojdani i Stranjani /Mile Debeljak/ispred sela Rami i Barlovci /Ivica Bumbar/

Dragoaj, 7. marta 2007. POVE AVANJE STO NOG FONDA Uglavnom svi povratnici u Stranjanima i Matoševcima drže barem po koju kokoš, a po netko i druge perad. Molo tko je držao svinje, ovce, koze. Sada se, međutim,

„sto ni fond“; pove ava. Slavko Ljevar, koji je iz donacije dobio kravu, i prije par mjeseci mu se otelila, nabavio je sebi i troje prasadi, a zametnuo i kokoš. Otelila se i druga krava iz donacije, dodijeljena Rezi Ljevar, Vinkovoj, ali je, kako smo već pisali, drže Mile i Mare Debeljak. Mile i Mare imaju od ranije stado od 20-ak ovaca, a sada se ono pove ava, jer su se ovce po ele janjiti, više njih i po dvoje janjadi, a jedna je ojanjila čak njih troje. I Zorka Gani je postala „bogatija“. Ona ima dvije koze, i jedna joj se ojarila. ISPRAVAK I ISPRIKA ZA NETO NU INFORMACIJU

U prošlom broju Našeg zavišaja objavljeno je da je Toma Šali, Markov, prodao u Stranjanima zemlju i ku u svoga brata Vida. Ta informacija nije bila to naša. Marko je prodao svoju zemlju i vikendicu na njoj, a ne Vidovu. Neto nu informaciju ispravljamo, a Tomi se zbog nje ovim ispričavamo. ŠUMA JE OPET GORJELAU subotu 17. ožujka predvečer buknuo je vatru na Batkovi i zapaljena šuma. Vatra je gorjela cijelu noć i slijede 2-3 dana, te se proširila na Poljanicu, Rastrijebcu, cijelo Ivankovo, Mijaljevicu, Mali i Kravinu, sve do blizu kuće Slavka Blaževića, Ružinog. Kao za šumske požare u Matovcima i Stranjanima ranijih godina (u travnju 2003. i 2005., te u listopadu 2006.), tako se ni za ovaj najnoviji ne zna tko ga je izazvao, i je li to bilo iz nepažnje, ili namjerno. Vatru u nedjelju nije nitko gasio. Vatrogasci i radnici šumarice su istom u ponedjeljak ujutro krenuli u akciju, a pridružio im se također Marinko Milaković, iz Stranjana, i nekoliko drugih Srba s Druma. Vatra je potpuno ugašena tek u utorak.

Iza požara ostalo je veliko područje opožareno i uništene šume, također i one zasađene na Mijaljevici u posljednje dvije godine, i pričinjena je velika šteta. UMRLA ANGELA BATKOVI, ANTINA, I SAHRANJENA NA RODNOJ GRUDI

Angela (Anđela) Batković, kćer Ante i Ruže r. Majdandžić, umrla je 24. ožujka 2007. u Sisku. Pokojnica je sahranjena 27. ožujka na Batkovi i groblju. Na vještici ni po inak su je ispratili bliža i daljnja rodbina koja je došla iz Hrvatske, a i već ina sadašnji žitelj Matovaca i Stranjana. Pogrebnu misu je slavio i sahranu obavio župnik fra Dujo. NEKADAŠNJA KATOLIČKA NOŠNJA U BANJOLU KOM KRAJU Fra Ivan Franjo Juki, Banjolu anin, ostavio je opisanu narodnu nošnju u banjolu kom kraju. Ovdje ćemo donijeti njegov opis, jer je vjerojatno da su sredinom 19. st. takvu nošnju imali i katolici u Stranjanima i Matovcima. Evo toga Juki evog opisa. „U župi banjalu koj seljaci sebe nazivaju šokcima. Odjeća njihova osobite je razlike s odjećom ostalih Bošnjakih: gaće na nalik pantalonah t. j. bez tura; obzimu kratke i uske i hrvatske, koje prolaze po svijetu (Europi) pod imenom mađarskih. Po košulji, koja je uzka, rukavi izpleteni i mnogim izkićeni kiticama (po 40 na jednome): kite od bijelog pamuka. Ovratnica na isti način izpletena i kiticama naređena, koje se preko ramena prebaci. Zobun crvenom oholom na male reze izkićen, u okolih s pulami od kositera, a ponajviše i šaran modrom i crvenom vunom. Zobun ovi pripasan je s malom puškom okovanicom, koju nikad ne vadi. Pod njom ore, kosi, kopa, dapače mnogi i spava. Obzimu pokriva gaće do koljena »haljina« od sukna obojena u crno. Kapa u njih najviše je ud. Ona je od najtanje crvene oholice. Kape ove prave terzije (krojači) banjalu kić po duljini od tri vrste; najduže su od lakta (rifa), srednje od pola, a najkraće od četvrt lakta. Kapu tu oni na rame prebace, zato ih ostali zovu Bošnjaci »krivokapama«, a sami ju krste »hrvatka«. Pitaju ih, i šteta to značenuje i odaklen to dolazi ime, ne znadoše mi kazati, a od Hrvata ne znaju nit imena. Hrvatka (odgovorili mi) zove se kapa tako ko i zobun, fes. I takovo je, kazaše, ostalo ime od starine. Tako se nose i s malom razlikom i hrićani. Al ženskadija hrićanska nose se od prilike ko senjske Bunjeveke ili dalm. Morlakinje! Cure i hrićanske do 12. godina briju se i nose perin. Poslije pako ostave kosu, al ne bace hrvatske od pčaršine (lakta) dok se ne udadu. Udate omataju glavu i vrat udnovato navezanom »iridom«, i opet jedan komad puste po ramenu, a drugi na glavi stoji ko u pijetla iver (greben). Ova irida izprepinja se s glavatim iglami. Iz glave opet po pet visi sindžirićah, a od ovih velike pare carevice. To je sve od srebra, i tako jedna igla vrijedi više od dvadesetaka (cvancika). Po prsijuh padaju im šerdani srebrni. Šerdane i djevojke nose ne samo po prsijuh već i o pletenici. A na kapi trepe u pričiniveni dvadesetaci. Ženske košulje, zobuni i haljetke izpletene su i divno i šarane samom crvenom oholom i raznom obojenom vunicom, a kitice same bi mogle Argusove o i prebrojiti. Oprega a od razne boje vunom opletena, jedna sprijeda a u mnogih straga na poprijeku privijena. (Preneseno iz Juki evih Putopisa, »Putovanje po Bosni godine 1843«; u: Sabrana djela Ivana Franje Jukića, knjiga I., Izd. »Svjetlost«; Sarajevo 1973., str. 63-64) {mosgoogle center}

RODOSLOVNIK Stranjani PRANJLI : Snježana i Zlatko (Ive i Janje r. Stojević) Juro Pranjić i Birgita r. Mijić, vjenčani g. 1851. Marija 1853. Marija 1856. Juro 1859. Marko 1864. Marko i Mara r. Šalić, vjenčani oko g. 1885.

Ivo ?

Petar

1889.

Mande1891.

Juro

1893.

Mande

1896.

Ruža

1900.

Ivka

1903.

Ivo i Ruža r. Bogdanovi , vjen ani g. 1907.

Marko

1910.

Juro

1914.

Anto

1918.

Marko i Anica r. Majdandži , vjen ani g. 1930.

Joso

1931.

Ivo

1933.

Ivo i Janja r. Stoj evi , vjen ani g. 1961.

Snježana

1963.

Zlatko

1964.Matoševci

BATKOVI : Jela, Vera, Ljubica, Anđelka, Josip (Marka i Danice r. Debeljak)

Mijat (Mile) Batkovi i Ana r. Mari , vjen ani oko g. 1763.

Andrija

1764.

Filip

1770.

Luka

1772.

Barbara

1774.

Vid

1775.

Andrija

1774.

Vid

1784.

Filip i Manda r. Valenti , vjen ani oko g. 1800.

Stjepan

1802.

Toma

1805.

Martin

1807.

Franciska

1808.

Toma i Kata r. Grgi , vjen ani oko g. 1830.

Lucija

1832.

Mile

1834.

Marija

1836.

Manda

1839.

Ivo

1841.

Jozo

1843.

Ivan

1845.

Manda

1848.

Ana

1851.

Mile (Mijat) i Ruža r. Banovi , vjen ani oko g. 1867.

Petar

1868.

Luka

1870.

Kata

1871.

Ana

1873.

Petar i Anđa r. Pranji , vjen ani g. 1885.

Marko

1890.

Marija

1893.

Ruža

1895.

Petar

1898.

Ivo

1901.

Mato

1904.

Mile

1906.

Josip

1908.

Mile

1910.

Mato i /1. brak/ Manda r. Batkovi , vjen ani g. 1919.

Jela

1921.

Petar

1922.

Pavao

1924.

Mato i /2. brak/ Lucija r. Majdandži , vjen ani g. 1926.

Joso

1927.

Ivo

1929.

Marko

1929.

Ivan

1930.

Marko

1931.

Anđa

1933.

Kaja

1935.

Janja

1936.

Ana

1942.

Marko i Danica r. Debeljak, vjen ani g. 1958.

Jela

1960.

Vera

1963.

Ljubica

1967.

Anđelka

1972.

Josip

1973. PREDSTOJE I PROLJETNI BLAGOSLOVI POLJA

Župnik fra Dujo Ljevar najavljuje proljetne blagoslove polja u Drago aju

ovim rasporedom:

* za Dikevce, na dikeva kom groblju, u nedjelju 22. travnja 2007., u 10,30 sati

* za Matoševce, na Batkovi a groblju, u nedjelju 29. travnja 2007., u 14,00 sati

* za Ojdaniæe, na Ojdani a brdu, u nedjelju 6. svibnja 2007., u 10,30 sati

* za Stranjane, kod crkvice sv. Franje, u nedjelju 13. svibnja 2007., u 10,30 sati * za Orlovac, na groblju Crkvene, na Spasovo 17. svibnja 2007., u 10, 30 sati h h ESTITAM I ŽELIM STRANJAN ANIMA I MATOŠEVLJANIMA,GDJE GOD SE NALAZILI, SRETAN USKRS U RADOSNOME MIRU!h h h Priređuje: Velimir Blaževi , Marije Dimi 4, 78000 BAN LUKA, BiHTel/Fax: 00/387/51/311-044